

TÖRÖKÖR

2011. február

A törökőri gyülekezet lapja

Készülni az aratásra

Balássy András

„Amikor látta a sokaságot, megszánta őket, mert elgyötörtek és elesettek voltak, mint a juhok pásztor nélkül. Ekkor így szólt tanítványaihoz: »Az aratnivaló sok, de a munkás kevés: kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásba.«” Mt 9,36-38

Jézus szavai tanítványai szolgálatra való kiküldése előtt hangzanak el. Elgondolkodtató egybekapcsolása imádságnak és munkának. A szolgálóként való könyörgés rádöbbsent, hogy ideje indulnunk a szolgálatba.

És valóban: itt az idő! A szántóvető ember nem akkor fog az aratáshoz, amikor kedve támad rá, hanem amikor megérett a gabona. Amikor megérett a helyzet. Ennek két összetevője van: egyrészt az őáltala addig már elvégzett munka, másrészt a felülről jövő, hatalmán kívül álló áldás. Ha most tétlen marad, hiábavalóvá lesz mindkettő. De miért is tenne így – hiszen már a mag elvetésekor is az aratás lebegett a szemében.

A 2011-es évben – úgy tűnik – Törökőron is megéri a helyzet a misszióra.

Ez így igencsak félreérthető állítás. A misszió lelkülete legalább hatvan esztendeje – amikor megalakult a Törökőri Református Missziói Egyházközség – velünk van, bennünk van. Erről tanúskodik a gyülekezet története során hozott számos olyan döntés, amely azt tükrözi: a mi „hitvalló

őseink” tudták: nekünk itt, Törökőron küldetésünk van. Azaz missziónk van. Ebbe a sorba illeszkedik be az is, amikor három évvel ezelőtt négy alapvető célt, irányt fogalmaztunk meg a gyülekezet életére nézve: dicsőítés, tanítványság, közösség és misszió. A szívünk tehát már régóta készen áll.

Vannak azonban olyan körülmények, amelyek csak idővel, munka és áldás nyomán jöttek létre, illetve kerültek elérhető közelségbe. Ezek a gyülekezet struktúráival, szervezetével, lehetőségeivel kapcsolatos változások. Az elmúlt néhány év során ilyen értelemben váltunk, illetve ebben az évben válunk egy nyitott, a missziót tudatosan és folyamatosan végző hellyé.

Jól szemléljük ezt a különböző nemzedékek példáján keresztül – bár ez nyilvánvalóan csak egyetlen szempont. Mégis érdemes számba vennünk, hogyan alakul a gyülekezet szemléletmódja és alkalmainak rendje ezen a területen. A gyermekek számára önálló helyiséget hoztunk létre. Számon tartjuk, születésnapjukon köszöntjük az itt keresztelteket egészen ifjúkorukig. A konkrét tervek, és az elkötelezés szintjén szeptembertől lehetségessé válik egy babamama kör indítása. Folyamatosan épülnek ki az ifjúság alkalmai – és hisszük, az ifjak közössége is. Ezzel kapcsolatban döntő, hogy ők is új tereket nyertek, nyernek a gyülekezet épületében. A felnőtt generáció számára három új alkalom indult: a bibliaiskola, a házi csoport és a filmklub.

Folytatás a 2. oldalon

GYÜLEKEZETI ÉLET

December 12-én Balássy András nagytiszteletű úr bejelentette, hogy a gyülekezet ifjúsága birtokba veheti a pinceklubot, minthogy az október 16-án kezdődött munkálatok fejleményeként a fűtésrendszer is üzembe helyezhető. Arról is tájékoztatta a gyülekezetet, hogy a Dunamelléki Református Egyházkerület felhívása nyomán a gyülekezetek október 17-i perselyadományaiból 30 millió forint gyűlt össze a kolontári és devecséri iszapkatasztrófa áldozatainak javára. Ebből, lehetőségeinknek megfelelően, 45 ezer forint a mi adományunk.

December 13-án Törökőri napló címmel Balássy András nagytiszteletű úr blogot, újabb lehetőséget nyitott honlapunkon (www.torokor.hu) a gyülekezet tagjainak, hogy megfogalmazhassák benyomásaikat, élményeiket, véleményüket, elmélkedhessenek, beszélgethessenek, vagy éppen vitatkozhassanak. A naplószerű bejegyzésekből – reményei szerint, sokrétűen, a maga összetettségében rajzolódhat ki majd a gyülekezet élete.

December 16-án a Fasori Református Templom altemplomában búcsúztattuk Takács Jánosné, gyülekezetünk Anna nénijét, akit 77 éves korában szólított magához az Úr. Adjon vigaszt áldott emlékezte!

Takács Jánosné, Anna néni

December 16-án este a Schweitzer Albert Református Szeretetotthonban szolgáltunk. Az idős lakók részben a nagyteremben, részben a szobákban hallgatták Isten igéjét, az áhítatot, a kórusműveket, verseket, melyek Krisztusról, s a rá való várakozásról szóltak, és orgonaszóval dicsérték az Urat.

Folytatás a 2. oldalon

Folytatás az 1. oldalról
(Készülni az aratásra)

Természetesen megőriztük az elsősorban idősebb testvéreink által látogatott bibliaórát. Az épületen végzett és tervezett további átalakítások is a nyitottságot szolgálják: az iroda funkció „kitelepítésével” megnőtt a gyülekezeti terem befogadóképessége, az udvar szabad tere is jelentősen bővült és – nem utolsósorban – utcafronti torony építését tervezzük. Mintha csak azt mondanánk: tárt karokkal várunk mindenkit, aki csak szomjazik Isten Igéjére.

A keretek természetesen szűkösek. Lehet, sőt szükséges is álmodni nagyobb térről, jobb felszerelt-

nincs velünk az áldás. Akárcsak az aratásnál.

Sokat fáradoztunk. Még több áldást kaptunk. Még előttünk áll egy küzdelmes év, még sok áldás elnyerése által juthatunk csak el odáig, hogy kimondhassuk: kiépültek a keretek. De van még egy feladatunk ebben az évben. Kezdjük el a készülést a közelgő aratásra! A földműves is, aki lelkében már a vetés óta egyfolytában készen áll, most előkészíti szerszámain, napszámosokat fogad... Minket pedig ki más készíthetne fel jobban, mint az Úr Jézus? Ezért szól ennek az évnek az első igehirdetés-sorozata Máté evangéliuma 10. része alapján a misszió kérdéseiről. Ezért kapcsolódik

Kerekes Péter és Balássy András a Hős utcában

ségről, gazdagabb alkalmakról, több munkatársról... Ugyanakkor ne engedjük, hogy ez elkedvetlenítsen bennünket! Egy debreceni lelkipásztor találó hasonlatával: családot alapítani, gyermeket vállalni, vendéget fogadni kis alapterületű lakásban is lehet, sőt kell – hiszen lehet, hogy mire megvan a négyzetméter, már nem kerül társ, elmúlik a gyermekvállalás ideje, elfogynak a barátok...

A keretek természetesen önmagukban semmire sem elegendők. Mit sem ér a jól kiépült szervezet, az épület, a fáradságos szolgálat, még az izzó lelkesedés sem – ha

2 TÖRÖKÖR

Folytatás az 1. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Akik találkozhattak velünk

A program zárásaként átadtuk a gyülekezet tagjai által felajánlott pénzbeli és természetbeni adományokat.

December 21-én 16 órától rendeztük meg az ilyen tájt szokásos gyülekezeti délutánunkat. Az eseményről a Törökör külön beszámolót közöl.

December 24-én szellemi agapét tartott a gyülekezet. Balássy nagytiszteletű úr igeszolgálatát követően felolvasások, versek hangzottak el, s még egy szép éneket is hallottunk. Az elnökség megköszönte a szolgálati ágak vezetőinek, felelőseinek egész éves munkáját. A köszönő szavakat jelképes ajándékkal, egy remekbe szabott, a múlt évi eseményeket megörökítő törököri asztali naptárral is tetézte. Sőt, a jelen lévő 70 éven felüliek is kedves figyelem-ségben részesültek. Bár kevesebben voltunk, mint korábban, de az a néhány család, amelyik ott lehetett, a közös öröm bensőséges élményével térhetett haza.

December 26-án délután Balássy András nagytiszteletű úr meglátogatta, s karácsonyi közösségünkbe vonta gyülekezetünk azon tagjait, akik, bár szerettek volna velünk ünnepelni, állapotuk miatt erre nem vállalkozhattak.

December 31-én gyülekezetünk Hős utcai missziójának tagjai Balássy András nagytiszteletű úr öt, nehéz körülmények között élő Hős utcai hittanos tanítványát látogatták és ajándékozták meg, akiktől a Biblia-olvasó kalauz aznapi olvasmányába foglalt áldással búcsúztak: „A békesség Istene pedig, aki az örök szövetség vére által kihozta a halottak közül a mi Urunkat, Jézust, a juhok nagy pásztorát, tegyen egészséges-títek minden jóra, akaratának teljesítésére”. (Zsid 13:20) A Törökör jelen száma beszámolót közöl a misszió féléves munkájáról.

December 31-én, a 18 órás hálaadó istentiszteletet követően, családi-gyülekezeti szilvesztert tartottunk.

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás a 2. oldalról

(Gyülekezeti élet)

Néhány idősebb gyülekezeti tagunk mellett leginkább a fiatalok, a Te-TRISZ tagjai maradtak beszélgetni, játszani, filmet nézni, asztalközösségekben élvezetesen vacsorázni, Istent dicsőítő énekeket énekelni, s nemzeti imádságunk, az orgonaszóval kísért Himnusz után az érkező esztendőt koccintással köszönteni. Az esemény, erősen hisszük, hagyományt teremt a gyülekezetben.

Január 1-jén az ünnepi istentisztelet után dr. Nagy Sándor főgondnok úr évnyitó fogadás keretében köszöntö meg lelkipásztorunk és felesége fáradhatatlan szolgálatát, s a gyülekezet nevében Isten áldását kérte rájuk és munkájukra. Átadta a gyülekezet ajándékát: Gustave Doré: A Biblia című könyvét, benne a művész 233 gyönyörű metszetével, és szemelvényekkel Károli Gáspár fordításából.

Balássy András Gustave Doré művével

Nagyistiszteletű úr az anyakönyvezett eseményekről számolt be. E szerint 2010-ben öt gyermeket és két felnőttet kereszteltünk meg. Ennél többre utoljára 1999-ben került sor, akkor tizenötén részesültek a keresztség sáramentumában. A múlt évben három konfirmáltak, ennél többen 1983 (7 fő) óta egyik évben sem, ugyanennyien 1998-ban. Isten áldását templomunkban csupán egy pár kérte közös életükre, ám Karánsebesy Ildikó és Barnovszky Zoltán Zuglóban tartott esküvőjét is Isten iránti hálaadással kell megemlítenünk az év örömei között. Egnél több esketésre egyébként utoljára 1982-ből emlékezhet anyakönyvünk, akkor két pár fogadott egymásnak örök hűséget. Balássy András nagyistiszteletű úr tavaly hat elhunytat búcsúztatott. Összefoglalásul kiemelte, hogy reménységgel nézhetünk 2011 elé. Bátorító statisztikai érdekességgént megjegyezte, hogy a keresztelés/temetés arány még soha nem volt ilyen magas (1,17) a gyülekezet története során. Az istentiszteletre járók száma átlagosan 37 fő volt, megismételve a 2006-os és 2009-es adatot és felülmúlva az 1994 óta eltelt időszak összes többi évének számait. A gyermekek körében generációváltás zajlik, van és lesz utánpótlás, ahogy konfirmációra is több ifjút várhatunk az idén.

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 2. oldalról

(Készülni az aratásra)

És legyünk erősek: ez az aratás nem a világ gondolkodása szerint való aratás – a javak bezsebelése. Nem: Jézus arra hív bennünket, hogy osztozzunk az ő fájdalmaiban az elveszett, pásztor nélküli juhok iránt. Azok iránt, akikért vállalta a keresztre feszítést. Azok iránt, akik megfeszítették őt. Azok iránt, akik mi is voltunk, mielőtt ő megtalált minket a békesség evangéliumával, jó hírével. A mi aratásunk tehát felismerni az elesett állapo-

tot, segíteni vágyani és rámutatni a gyógyulást, biztonságot, szabadságot és bővülködést hozó Pásztorra. Célunk az ő nyájának gyarapítása, az ő csűrének megtöltése.

A keretek kiépülnek: közeleg az aratás. Adjunk hálát a növekedés áldásáért! Könyörögjünk az aratás Urához: küldjön munkásokat az aratásába. Halljuk meg: minket is küld. Készüljünk föl tudatosan, Jézusra figyelve! És ha eljön az idő, olyan közösség leszünk, amelynek életformája az aratás, életformája a misszió.

Cigánymisszió Törökőrön

Dr. Dobos Ágoston

Gyülekezeti kihelyezett cigánymissziója vagy pasztorációs munkája nagyon kevés gyülekezetnek van Magyarországon. Azal, hogy 2010. június 13-án a törökőri református gyülekezeti esten az egybegyűltek Balássy András lelkésszel, Nagy Sándor főgondnokkal, más gyülekezeti tagokkal együtt imaközösségben lelkileg jóváhagyták missziós ajánlatomat, a gyülekezet országosan is példaértékű munkát kezdett el. És ahogy lehetnek egy gyülekezetben vendég igehirdetők, úgy

lehetnek missziói vendégmunkások is. Békésszentandrás református lelkészeként, Isten kegyelméből és a gyülekezetvezetés jóvoltából, ilyen missziói vendégmunkása vagyok a törökőri egyházközösségnek.

Egyéb okokból kéthetente járok Budapestre, és ezekhez az utakhoz kapcsolódva kezdtük el a törökőri református cigánymissziót a Hős utca és Zách utca sarkán álló bérházakban. Balássy András-sal, Kerekes Péter misszionárius-sal, Mendi Rózsa pszichológussal és más önkéntesekkel felváltva ketten, négyen indultunk útra.

Folytatás a 4. oldalon

Eleinte szabadtéri zenélés, éneklés, bibliai történetek tanítása, ima, áldás, játék voltak egy-egy alkalom elemei

Folytatás a 3. oldalról
(Cigánymisszió Törökőrön)

Eleinte szabadtéri zenélés, ének-
lés, bibliai történetek tanítása, ima,
áldás, játék voltak egy-egy alkalom
elemei. Később jobban megismer-
kedve az ottaniakkal, több lakás-
ba is nagyon kedvesen behívtak.
Itt elbeszélgettünk a háziakkal, s
a lakásokban is sor kerülhetett lel-
ki beszélgetésre, Biblia olvasásra,
imára. Nagyszerű kapcsolódási
személyek voltak azok a gyerekek,
akiket Balássy András lelkész az
általános iskolában hittanra tanít.
Nagyon sok kedves vendégszere-
tetet, tiszteletet, érdeklődést ta-
pasztaltunk. Igaz, akadtak, akik

bennünket úgymond megviccel-
tek mi több: rosszindulatból faka-
dó kellemetlen élményeket is sze-
rezhettünk, de még ilyenkor is az
a jó érzés tölthetett el bennünket,
hogy Jézusért járva követségben
éltük át ezeket.

A Hős utcai missziós utakra
mindig imaközösséggel indul-
tunk és érkeztünk, hiszen erre
csak Jézustól imában kérve kap-
hatjuk az erőt, és a Szentlelket.
Boldogok vagyunk, hogy meg is
tapasztaltuk az áldásokat. Kérjük
a gyülekezet további támogatá-
sát, személyes részvételét is! Kö-
szönjük azok szolgálatát, akik ed-
dig támogattak minket.

Folytatás a 3. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Mindehhez hozzátartozik még egy
szám: másfélszeresére nőtt a hittanos
gyermekek száma. Elevenebbé vált a
gyülekezeti élet, hiszen két új csoport
is megszerveződött: a Házi csoport
és az Ifjúsági klub. Igazi öröm a Hős
utcai misszió létrejötte. A beruházá-
sok közül a gáz csatlakozó vezeték
váratlanul szükségessé vált cseréjét
emelte ki, amelynek 300 ezres költ-
ségét a pünkösdi borítékos adakozás
fedezte. Kitért továbbá a padlástérben
és a pincében végzett munkálatokra,
melyek során új, elsősorban ifjúsági
terekkel gyarapszik a gyülekezet, va-
lamint az energiatakarékosságot szol-
gáló fűdém-szigetelésre és nyílászáró
cserékre. (Összességében: pályázati
forrásból 400000, önerőből további
470000 forint értékű beruházást, fel-
újítást végezhetünk el.) Emlékezte-
tett a gyülekezeti napokra, a szere-
tetvendégségekre, a gyermekek, ifjak
táboroztatására, a Monoszlón tartott
gyülekezeti hétvégére, továbbá a
vörösiszap károsultjainak, a Lónyay
Utcai Református Gimnáziumnak és
a Sweitzer Albert Református Szere-
tetotthonnak átadott adományaink-
ra. (Összességében: közösségépítő
alkalmainkra 328000, ebből pályázati
támogatás 186000, iskoláink támoga-
tására 45000, diakóniára 183000, eb-
ből 113000 gyülekezeten kívüli, 8000
forintot pedig missziói programok-
ra fordíthattunk. Isten ilyen bőséges
kegyelmét megtapasztalva úgy látja
tehát, mintha kifelé, s fölfelé vezetne
utunk.

Teljes szívvel, víg örömmel

Az est a gyerekeké volt

A 327. énekünkbe foglalt üze-
nettel kezdtük a december 21-én 16
órától rendezett gyülekezeti dél-
utánt, hogy aztán Balássy And-
rás nagytiszteletű úr a jászolra, az
eredendő találkozási pontra visz-
szamutatva (Luk.2,1-20), ama két-
ezer év előtti, és azóta szüntelenül
hangzó hívást felerősítve, a törö-
kőri találkozót bekösse a Názáreti
erőterébe. Ahogy az oly különbö-
ző emberek ott és akkor a hívásra
összejöttek, ahogy akkor a kisded
jelenlétében leomlottak ember és
ember közt a válaszfalak és össze-
ért, egymásba nyílt az égiek és a
földiek világa is, úgy van itt most
Jézus fénykörében a gyülekezet
apraja-nagyja, úgy van itt együtt
most minden.

4 TÖRÖKÖR

A majdcsak huszonöt szerep-
lőt, kicsiket és nagyokat, gyüle-
kezetünk énekkarát is mozgósító
jelenetek, népdalok, énekek, kó-
rusművek, a keresés sötétségétől a
kételyek, remények, tagadások és
megszerzett bizonyosságok kon-
fliktusain át haladtak előre addig
a pillanatig, amíg aztán gyertyák
gyulladhattak ki a fenyőfán, és
végre fölfénylött a világ világos-
sága. Mi pedig a 315. énekünk sza-
vaival hálát adhattunk azért, „Ki-
ről jövőndőt próféták mondtak”,
az egyszülött fiút, Isten bárányát,
Megváltónkat, s aki, ím, megérke-
zett, és 326. dicséretünket énekel-
ve dicsőíthettük teljes szívvel, víg
örömmel Istent. A délutánt meg-
hitt szeretetvendégség zárta.

**A 2010-ben megkereszteltek: Rab Le-
vente Róbert, Neszt Bernadett Vivien,
Szalontainé Dr. Molnár Edit, Neszt Gab-
riella, Bartha Tímea Melinda, Maklári
Ábel, Molnár Bendegúz. Konfirmáltak:
Barabás Ildikó, Szalontainé Dr. Molnár
Edit, Neszt Gabriella. Esketés: Pohl
László és Orosz Ágnes. Temetés: Mada-
ras László, Horváth Éva, Róka László
István, Danó Erzsébet, Túri Sándorné,
Takács Jánosné.**

Január 6-án ülést tartott a Presbitéri-
um. Megtárgyalta, rendben találta és
elfogadta a tavalyi év zárszámadását,
valamint az idei év költségvetését.
Egyházköztségünk 2010-ben 4745457
forintnyi bevételből gazdálkodott,
kiadásai valamivel többre, 4822211 fo-
rintra rúgtak. A részletek iránt érde-
klődők a Presbitérium elnökeihez for-
dulhatnak. A testület külön döntött
arról, hogy amint számlánkra érkezik
a toronyépítés tervezési költségei-
re kapott önkormányzati támogatás
(időközben meg is érkezett!), azonnal
megbízást adunk a tervezésre, amely
a további döntések alapjaként lehető-
vé teszi az építés költségének áttekin-
tését, majd a gyűjtés megkezdését. A
Presbitérium áttekintette és véglege-
sítette a választói névjegyzéket.

Folytatás az 5. oldalon

Folytatás a 4. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Gyülekezetünk egyébként tavaly nyolc fővel gyarapodott, minthogy azonban a testület Takács Jánosné, Anna néni halála miatt, továbbá azért, mert négyen nem feleltek meg az előírt feltételeknek, öt főt törölt a jegyzék eddigi szereplői közül, gyülekezetünk teljes jogú tagjainak száma csak 83 fő. A Presbitérium megvitatta a templom, a gyülekezeti ház és a parókia húsz éves fejlesztési tervét, amely részben az épületek átlagmegóvására, felújítására, részben az ifjúsági élet és a gyermekfoglalkozások színtereinek továbbfejlesztésére összpontosítanak.

Vizit Dr. Boross Gézáne Szappanos Mártánál

Január 7-én a Presbitérium elnökei felkeresték dr. Boross Gézáne Szappanos Márta nagytiszteletű asszonyt. Nemcsak azért, hogy megerősítsék együttérzésünket életének párja, dr. Boross Géza elvesztése miatt, hanem azért is, hogy újra kifejezzék gyülekezetünk háláját és köszönetét azért a több mint két évtizedért, melyet közös szolgálatban együtt tölthettünk. A meghitt beszélgetés végén Balássy András és dr. Nagy Sándor átadta az örökös tiszteletbeli törökori lelkészcsalád képviselőjének, Szappanos Mártának a jubileumi emléklapot, s vele a plakettet. (DNS)

Január 16-án az Ökumenikus Imahét nyitó rendezvényeként a szomszédos Lisieuxi Kis Szent Teréz plébániatemplom gyülekezetével közösen igeliturgiát tartottunk templomunkban. Az esemény minden mozzanata: a köszöntések, a könyörgések, az olvasmány, a szentlecke, az imahét igéjére („Ezek pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban.” ApCsel 2,42). tekintő elmélkedés (Radnóti Mária), Lukács evangéliuma (2,41-52) alapján a szentbeszéd (Bajcsy Lajos esperes-plébános), az imák a több mint száz éves és hazánkban is több évtizedes hagyományú imahét értelmét, összefüggéseit segítettek feltárni, újragondolni, elmélyíteni. Az estet szeretetvendégség, ismerkedés, beszélgetés zárta.

Folytatás a 6. oldalon

El ne hagyjon az Úr!

Veres Árpádné

Nehéz a Bibliát olvasnom. Pontosabban az Ószövetséget. Van abban is, ami sokat ad, mondjuk a Zsoltárok Könyve. De mostanában, a Bibliaolvasó Kalauzt követve Mózeset olvasom, Mózes III. Könyvét, és majdnem hiába, mert szétfut az egész. Alig értem. Én az Újszövetséget szeretem, nekem az a Biblia. Az igazat megvallva régebben ezt se olvastam minden nap. Nem mentség, de hát annyi minden lekötött, hogy el sem tudom mondani. Addig nem jutottam, hogy hetekig, hónapokig ne fordultam volna hozzá. De a Bibliához olyan hely kell, ahol lehetőleg egyedül van az ember, idő kell, hogy átgondolhassam, amit olvastam, s hogy még imádkozhassak is, nem lehet a Szentírás-hoz csak odafutkosni, belekapni. Illetve lehet, de minek?

Ha magamba nézek, nyugodtan állíthatom: a hitem soha nem rendült meg, el se bizonytalanodott, a nagy bajok közt sem, és ezért hálás vagyok az Úrnak. Hogy ebben nekem segítséget adott. Fogta a kezem és nem engedett el egy percre sem. Roppant érdekesen

alakult ez. Különféle okok miatt Nagykállóba kerültünk, édesapám az ottani elmeorvosintézet gazdasági vezetője lett. Négy éves voltam talán. A lakásunk mellett volt a kórház kicsi kápolnája. Ha édesanyám keresett, engem ott mindig megtalált. Bent ültem, és nagyon jól éreztem magam. Édesapám rövidesen meghalt, tüdőbőlvést kapott a háborúban, annak a következményei vitték el, édesanyám tanítani kezdett, én meg felekezeti iskolába kerültem. Isten soha, egy pillanatra sem engedett kétséget támadni bennem. Óvónői képesítést szereztem, hamar férjhez mentem, tizennyolc évesen, a férjem a Keresztény Ifjúsági Egyesület egyik vezetője volt. Nem minden következmény nélkül. 1951-ben Pestre költöztünk, megszületett a lányom és a fiam, és egyre több gond nyomott bennünket, nem kell mondanom, mit jelentettek az ötvenes évek, s hogy mit jelentett az ötvenes években keresztyénnek lenni, dolgozni, gyermekeket nevelni. A Baross térre jártunk, Szőke Imre volt akkor a lelkipásztor, szeretttük, ő temette korán elhunyt édesanyámat is.

Folytatás a 6. oldalon

Veres Andrásné

Folytatás az 5. oldalról
(El ne hagyjon az Úr!)

Valamikor a forradalom után kerültünk Törökőrrre, lelkeszként Szemenyei Sándor szolgált akkor a gyülekezetben, de hiába gondolkodom, nem tudom megmondani, hogy pontosan mikor, és miért jöttünk át. Jó volt itt nekünk, különösen Boross Géza nagytiszteletű úr idejétől. Csodálatos embereknek bizonyultak, nagy létszámú, az istentiszteleteket híven látogató gyülekezet alakult ki körülöttük. Akkoriban már egy kicsit könnyebb kezdett lenni az életünk. Csakhogy 1987 júniusában egyik pillanatról a másikra elment a férjem, 1988 májusában 40 évesen meghalt a lányom, 1995 nyarán a fiam, és még ugyanabban az évben a vejem is. Maradt két unokám, mindegyiktől egy-egy lány, meg a menyem. Én meg 35 éves koromtól egyik betegségből a másikba szédültem, operáció operáció után, még elsorolni is sok, mostanra, 83 évesen, már a lakásból se nagyon tudok kijutni. Lemenni még lemegek, hanem feljönni! Az a nehéz! Fulladok nagyon, szívritmus zavarom van, és mi tagadás, félek. El ne hagyjon az Úr!

Ha megkérdezné valaki tőlem, hogy kicsoda nekem Jézus, nem tudnék válaszolni. Pedig, amint tehetem, szüntelenül vele beszél-

getek, kivel is mással? Sokszor még lelkifurdalásom is van: alig imádkoztam, máris vele társalgok. Hogy ez vajon nem baj-e? Megesik, hogy hiába kérdezem, nem szólal meg bennem. Mégis vele, csak vele érzem magam biztonságban. A férjem halálát követően jöttünk haza a fiammal, ketten. Az úton, magam sem tudom hogyan és miért, énekelni keztem: „Hinni taníts Uram, kérni taníts, / Gyermeki nagy hitet kérni taníts! / Indítsd fel szívemet, / Buzduljon fel neked”. Hányadik ének is? Talán a 479-dik. A fiam rémülten nézett rám, ép eszemnél vagyok-e? Hiszen most inkább számon kellene kérnem a történeteket, de bennem nem ez volt, és csak énekeltem, talán, hogy ne fájjon annyira, és kihez fordulhattam volna enyhületért? Jaj, bizony, kihez!

A fiam úgy halt meg, hogy megtagadta Istent. Elöttem tagadta meg nagy keserűségében. Ez volt az utolsó beszélgetésünk. Többet már nem engedett az Úr. Vajon ez az én bűnöm? És az, hogy az unokáim nem konfirmáltak? Hiába erősködtem. Nem, és nem. Éjszakánként sokat gondolkodom ezen is. Nem tudom, nem tudom. Imádkozom. Uram, segíts! Mert lassan el kell mennem. El, mert nagyon itt az ideje.

Folytatás az 5. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Január 16-án elhunyt Kardos Sándorné Vásárhelyi Erzsébet gyémánt-diplomás tanár, lelkipásztor férjének segítőtársa, Kardos Észter tiszteletes asszony édesanyja. 84 éves volt. Február 5-én búcsúztatja Cseri Kálmán nagytiszteletű Pestújhelyen, a Sztárai Mihály téri Református templomban.

Január 23-án az Ökumenikus Imahét záró rendezvényeként a Lisieuxi Kis Szent Teréz plébániatemplom gyülekezetének körében szolgáltunk. A meghitt hangulatos esemény mozzanatait az a remény szervezte, hogy Isten helyreállítja az egységet mindazok között, akik Jézus Krisztust mindenek Urának és Megváltójának tartják. A közel másfél órás program a nyitó invokációtól a köszöntéseken, Isten igéjének ünneplésén, Isten bocsánatának meghirdetésén át a kereszténység egységének litániájáig, s az elbocsátásig sokféle személyes és közösségi megnyilatkozás formájában a jeruzsálemi palesztin keresztyének által kijelölt igehely, az ApCsel 2,42-47 felidézésére, kibontására, értelmezésére összpontosított. Az estet itt is szeretetvendégség és beszélgetés zárta.

HÍREK

Református énekek IX. A Kárpát-medence legkülönbözőbb területeiről érkezett tizenkilenc kórus háromszázhetven főnyi énekese Arany János, Berkesi Sándor, Cseri Zsófia és Kocsis-Holper Zoltán karnagyok vezetésével, Virágh András Gábor orgonaművész és a Cantores Ecclesiae Rézfúvós Együttes kíséretében már az otthonunkban is megszólalhat. A Periferic Records által kiadott Református Énekek koncertsorozat októberben közreadott, a júniusi hangverseny felvételét tartalmazó kilencedik lemezén az egyszólamú református énekeskönyvi énekek mellett egy-egy kórusfeldolgozás is felcsendül. A négy részt idén egy-egy igei motívó vezeti be, és az utánuk következő zsoltárok valamint a hozzájuk kapcsolódó dicséretetek egymásutánisága a bibliai igék mondanivalóját megerősítő gondolati ívet ír le. A kiadvány DVD-n is megjelent, amelyen az esemény videofelvétele és számos kiegészítő anyag is látható. (paypal.com)

Család éve. A katolikus egyházban december 26-án, a Szent Család vasárnapján kezdődött a tematikus esztendő, melynek keretében számos családi programot terveznek az egyházban.

Folytatás a 7. oldalon

Bibliát olvasni

Varga Lajos Márton

Bibliát olvasni nehéz. Azoknak is, akik naponta elmerülnek benne, eljárnak az istentiszteletekre, bibliaórákra, és még a magyarázatos Bibliát is fellapozzák. Mitől nehéz? Hiszen az, amiről a Szentírás beszél, ahogy Jeremiástól is tudhatjuk (Jer 31, 33), kezdetektől a szívünkbe van írva! „Közel hozzád a beszéd, a szádban és a szívedben van” – teszi majd hozzá Pál apostol, hogy kétségünk se maradjon (Róm. 10,8). Olyan tehát, amit valahogy már tudunk, csak még nem vált tudatossá, nem

vált valóságossá. Vagyis az olvasás felidézés volna, visszaemlékezés, emlékeztetés arra, amit elfelejtettünk, amit – mert annyi minden ráakódott, magunk legmélyéről kell előhívunk.

Folytatás a 7. oldalon

**Folytatás a 6. oldalról
(Hírek)**

„Döntésünket az a szándék vezérelte, hogy tanúságot tegyünk hitünkéről és felkeltsük az emberek szívében a szeretet és a felelősség érzését a társadalom legfontosabb intézménye, a család iránt” – fogalmazott a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) erre az alkalomra írt körlevele. A Család éve december 26-tól a jövő év Szent Család vasárnapjáig tart. Erről és a többi programról a Család éve honlapján (www.csaladeve.hu) olvashatnak részletesebben az érdeklődők. (katolikus.hu)

Ébredj, alvó! Három szép kiállítású füzetet jelentetett meg a Dunamelléki Református Egyházkerület, benne száznyolcvannyolc, eddigi egyházzenei gyakorlatunkban nagyrészt ismeretlen énekkel. Az egyes füzetek címe: I. Hadd zengjen énekcszó, II. Megváltva!, III. Ébredj, alvó! A kiadványról Körber Tivadar ír a Törökőr jelen számában.

Szabó István püspök

Évkezdés. Minden nap előlről kell kezdeni az Istent tanulni címmel közöl beszélgetést Szabó István dunamelléki püspökkel a Parókia Portál. Az interjú az egyházi élet változásairól, a keresztyénség hitelességéről, az európai keresztyénség defenzívájáról, vallás és politika, vallás és hatalom viszonyáról, a papi és prófétai szerepről, a református identitásról, az egyház és az emberek találkozásának lehetőségeiről, egyáltalán, azokról a kérdésekről, amelyekkel az egyház napjainkban szembesül.

Ökumenikus imahét. Idén a keresztyének egységéért tartott ökumenikus imahéten világszerte a jeruzsálemi első keresztyén egyház eredetével foglalkoztak. Az Egyházak Világtanácsának közleménye szerint arra az időszakra emlékeztek, amikor az egyház még valóban egységes volt. Az imahetet a palesztinai keresztyének készítették elő.

Folytatás a 8. oldalon

**Folytatás a 6. oldalról
(Bibliát olvasni)**

Az olvasásnak tehát, ha az olvasás igazi, ha nyitott, figyelmes, engedelmes és megértő, akkor ezt a szívünkbe rejtett tudást kellene cselekvőképessé tennie, hogy eszméltesse, s megnyisson bennünket a valódi lelki változásra, a valódi átalakulásra.

Ha az olvasás nem képes megnyitni mélyebb mivoltunkat, azt, akivé lennünk kellene, akkor meg kell elégednünk a Szentírás már ismert és értett világával. Mert nem leszünk képesek megkülönböztetni a mellékes és a lényeges pontokat, témákat, haladási irányokat, a sokszálú előre- és hátramozgást, nem látunk messzebb a meglepő, meghökkentő, a közvélekedéssel ellenkező, önellentmondó állításokon, az érzelmileg evidens, de ésszel felfoghatatlan, ám valahogy mégis az Isten misztériuma felé vezető kijelentéseken. Meg kell elégednünk a résszel. S akkor az olvasás csak meg-megújuló szellemi erőfeszítés marad, amely újra és újra megreked, mielőtt megpillanthatná azokat a pontokat, ahol a Szentírás az ismertből átör az ismeretlenbe, ahol tehát a megértés kegyelmében részesülhetnénk. Ha egyedül, ha süketen és vakon állunk ott, amikor ez megtörténik, akár az emmauszi tanítványok a feltámadott Úr előtt, ha magunk tesszük magunknak lehetetlenné a teljesebb igazság megtapasztalását, átélését, bizony sosem juthatunk igazi megértésre, igazi hitre.

Bibliát olvasni, ahogy mondani szokták, azért is nagyon nehéz, mert felkészületlenek vagyunk és bátoratlanok. Olykor egyenesen gyávák. És mert rosszul olvasunk. Tegyük hozzá: azért is, mert a Szentlélek nélkül olvasunk. Sokan hivatkoznak persze arra, írástudók is, hogy a Szentírás kétezer éves, más az észjárása, beszédmódja, könnyű belegabalyodni a metaforákba, fogalmakba, anekdotákba, példázatokba, történetekbe, vajdó jelentésekbe. Érteni vélik, amit olvasnak, s aztán hamar kiderül,

bizony másról van szó. Pedig ezek még nyugodt, kiegyensúlyozott mondatok. Akkor pedig mit kezdhetnek Dániel, Ezékiel vagy a Jelenések könyvének apokaliptikus nyelvével? Azt is mondják magyarázatul, hogy az elmúlt, erőszakos évtizedek miatt nincs már az Írásból eredő életszervező, életvezető kultúránk, azaz nem veszi körül az embereket a Biblia életösszefüggéseinek az a szövődése, a Bibliára visszamutató, a Bibliát igazoló, átélt tapasztalatoknak az a sokasága, amely kellőképpen ösztönözhetné és segíthetné is őket az eligazodásban. És hát mit akarhatunk, ha más könyvet se olvasunk, s ha igen, általában akkor is csak bulvárt, színes magazinokat? Vagyis a hitünk alighanem diszlexiás. Így aztán hiába biztatja Pál apostol a Biblia olvasóit, hogy „a hit hallásból van, a hallás pedig Isten Igéje által” (Róm. 10,17), magyarul hiába teremti meg maga az Ige a megértés feltételeit. Ott vagyunk, ahol a part szakad.

Igen, Bibliát olvasni, vele örülni, szenvedni, vele eszmélni nagyon nehéz. Bizalom kell hozzá, szeretet, s komoly, nem lankadó erőfeszítés. A Szentlélek segítségével. Mert ahogy a Bibliába, úgy kell belemerülni közben magunkba. Eljutni a belső tapasztalatkig, s innen magunk mélyéből, az ima csöndjében szembesülni a Szentírás kijelentéseivel. S akkor talán majd egészen nyilvánvalóvá, magától értetődővé válik, magába fogad a megígért, a várt és keresett Egész.

Azokkal értek egyet, akik úgy gondolják, a Szentírás egyedülálló lehetőség arra, hogy bepillanthassunk Isten valóságába, s választ kapjunk minden egzisztenciális kérdésünkre. A Biblia nem feltételez komoly előtanulmányokat, képzettséget vagy felkészültséget. A Biblia, már hitvalló ősünk is így tudták, önmagát magyarázza. Isten ugyanis nem a teológusoknak szánta a Szentírást. Ezért is gondoltam, ha már olvassuk, akkor minden egyéb segítséget is hasznosítva talán így, a Törökőrben is beszélgethetnénk róla. (V.L.M.)

Dunamelléki énekfüzetek

Körber Tivadar

Három szép kiállítású füzetet jelentetett meg a Dunamelléki Református Egyházkerület, benne száznyolcvannyolc, eddigi egyházzenei gyakorlatunkban nagyrészt ismeretlen énekkel. Az egyes füzetek címe: I. Hadd zengjen énekszó, II. Megváltva!, III. Ébredj, alvó!

„Reménységem szerint az énekekkel való megismerkedés, az énekek istentiszteleti rendbe állítása a kántorok és gyülekezeti kórusok segítségével, nemcsak most használatos énekeskönyvünkhöz told részben közismert és kedvelt, részben kevésbé ismert, ám kiváló énekeket, s nemcsak szokásba hozhatja újra a gyülekezeti énektanulást, hanem olyan tapasztalatokat is érlel majd, melyek segíteni fognak abban, hogy énekeskönyvünk bővítésének munkáját egész magyar reformátusságunk javára végigvihessük” – írja a kiadvány ajánlásában Dr. Szabó István püspök úr.

„Az ének hitvallás. A Biblia sok ezer éve ugyanaz. A mondanivalója is. Nekünk azonban mindig szükségünk van arra, hogy megfogalmazzuk, értelmezzük, kimondjuk: ki az az Isten, akiben hiszünk. Régi, kedvelt, sokat énekelt énekeink jól megfogalmazták ezt. De mint ahogy vasárnapról-vasárnapra friss lelki eledelre vágyunk, – arra, hogy az igehirdető mindig újra átgondolja az Igét, láttassa velünk a mi Urunkat, az Ő üdvözítő szeretetét, munkáját, – úgy építenek, megerősítenek minket az új énekekben megfogalmazott személyes hitvallások is.” – vallja előszavában Hornyák Julianna egyházzenei előadó.

Az utóhangban pedig Draskóczy László, a Dunamelléki Egyházkerület Egyházzenei Bizottságának társelnöke annak a reményének ad hangot, hogy „e három füzetben publikált közel

200 tétel egy része alkalmas lesz arra, hogy hozzájáruljon istentiszteleteink éneklésének megújításához, arra ugyanis nagy szükségünk lenne. [...] Elfáradt gyülekezeti éneklésünk sanyarú volta legyen figyelmeztető jel azok számára, akikre Isten rábízta egyházunk vezetését! Fontos tehát énekanyagunk frissítése, mely vérátömlesztésként segíti elő éneklésünk és talán hitéletünk megújodását is.”

Az énekek többségét többszólamú feldolgozásban közli a kiadvány, ezek egy része ének-kari előadásra, más része egyszerű hangszeres kísérettel történő megszólaltatásra alkalmas. Találhatók a gyűjteményben káno-

nok is, melyek a közös éneklésnek erre a manapság elhanyagolt formájára serkenthetik a híveket különböző alkalmakon.

A gyűjtemény zenei szempontból igen sokszínű. Középkori himnusz dallamoktól kezdve reformáció korabeli és népköltési énekeken, valamint barokk kori ismert és ismeretlen szerzők alkotásain át a jelen korig ível a dallamforrások listája. Hasonló sokrétűséget mutatnak a szövegek is – bibliai idézetektől korunk hitvalló költőinek alkotásaiig.

Folytatás a 9. oldalon

Folytatás a 7. oldalról
(Hírek)

A magyarországi Ökumenikus Imahét ünnepélyes megnyitására január 16-án este hat órakor került sor Budapesten, a Fasori Református Templomban. Ez az istentisztelet egyben a magyar soros EU-elnökség egyházi ünneplése is volt. Ebből az alkalomból köszöntőt mondott Bölskei Gusztáv református püspök, a Zsinat lelkészi elnöke. (hírlista.hu)

Udvaros Béla búcsúja. Húsz év, harminc bemutató, ötszáznegyvenöt előadás után 2011. január 9-én Az ember tragédiája előadással búcsúzott a közönségtől Udvaros Béla rendező, az Evangélium Színház művészeti vezetője. Feladatait Patáki András veszi át. „Előadásunk tanulsága az legyen: örök kétkedés és remény között az emberiség csak az Isten kegyelmében bízva találja meg az élet értelmét, értékét és szépségét!” – fogalmazott Udvaros Béla rendező a tavalyi Madách-bemutató előtt. (DNS)

Kálvin-bizottság. A Magyarországi Református Egyház Kálvin Emlékbizottságának tagjai és a Magyarországi Evangélikus Egyház Reformációi Emlékbizottságának tagjai január 24-én a Zsinati Hivatalban egyeztettek a reformáció ötszázéves jubileumának 2017-es megünnepléséről. A közös elképzelések közül kiemelkedik az, hogy a két legnagyobb magyarországi protestáns egyház 2017-ben közös zsinatot szeretne tartani. Abban is egyetértettek, hogy a kormányzatnál el kell érni: 2017 legyen a reformáció éve Magyarországon. A protestáns egyházak közös reformációi kiállítását is terveznek a jubileumi évre. 2017-ben, a Reformáció Hónapjára közös istentiszteletet, és más együttes alkalmakat is terveznek a reformátusok és az evangélikusok, és arra hívnak fel majd, hogy a gyülekezetek szövekcserékkel, együtt ünnepléssel készüljenek. Ezt követően a Kálvin-bizottság a 2014-ig zajló Kálvin Emlékévekhez kötődő kiadványok helyzetét tekintette át. Szó esett a Református Egyházi Könyvtár (Pároriális Könyvtár) című sorozatról, amely Kálvin újszövetségi biblia-magyarázataival indul, előreláthatóan tizennégy kötetben, egységes megjelenéssel. Idén Az apostolok cselekedeteinek magyarázata jelenik meg két kötetben, valamint A rómaiakhoz írt levél és A zsidókhoz írt levél kálvini kommentárjai juthatnak el a gyülekezetekhez. A tervek szerint a sorozat részeként 2013 végéig a többi újszövetségi kommentár, 2014-ben pedig az Institutio jegyzetekkel ellátott, új fordítása jelenik meg a Kálvin Kiadó gondozásában. (reformatus.hu)

PROGRAMAJÁNLÓ

Dr. Nagy Sándortól

A kassai aranykincs. Január 31-e és március 20-a között először látható Magyarországon a 20. század leg-szenzációsabb régészeti leleteinek egyike, a kassai aranykincs: Erdély és a Királyi Magyarország emlékei. A történelmi Magyarország valaha volt legnagyobb kincsleletének darabjai (a Magyar Nemzeti Múzeumban ki-állított kollekció majd háromezer ér-méből és egy kétméteres reneszánsz aranyláncból áll) a 15-17. századból származnak. A kincset valószínűleg a Thököly-felkelés idején rejtették el Kassa belvárosában, a Szepesi Ka-mara épületének padlózatában, és ott csak 1935-ben fedezték fel egy építke-zés során.

Promenade Project. Tíz ország hu-szonhárom kortárs művészenek mintegy hatvanöt alkotása látható február 27-ig a KOGART (VI. And-rássy út 112.) idei első kiállításán. A nemzetközi tárlatsorozat célja be-mutatni a mediterrán régió vala-mint Közép- és Dél-Európa különbö-ző országainak művészetét, ezáltal is elősegítve a kapcsolatfelvételt. A vándorkiállítás minden állomásán az éppen házigazda ország és intézmény kerül a figyelem középpontjába. Ed-dig Pozsony, Parma, Belgrád és Saint-Etienne adott otthont a Promenade-nak, most Budapest majd Szarajevó, Prága, Palermo, Nápoly, Valencia, Barcelona, Tel-Aviv és Isztambul következik, a későbbiekben pedig észak-európai városok kerülnek sor-ra. A budapesti kiállítás anyagából a KOGART nyolcvan oldalas katalógus adott ki.

Mindentudás Egyeteme. Nemzetközi-leg is ismert magyar kutatók előadá-saival, a tudomány legfrissebb ered-ményeinek közreadásával, megújult formában folytatódik a Mindentudás Egyeteme programsorozat. A január 15-én kezdődött eseménysor 16 elő-adást foglal magába. A sorozat négy átfogó témát ölel fel: az élet, a környe-zet, a társadalom és a jövő kérdéseit. Ezen belül, egyebek közt, szó lesz a lelki egészségről, az alváskutatás és a genomika legújabb eredményeiről, az asztrobiológia, a nanotechnológia és az őssejt-kutatás izgalmas dilemmá-iról. Ezekhez kapcsolódóan összesen 48 televíziós műsor készül, amelye-ket a tervek szerint az érdeklődők március és június között követhetnek nyomon a televíziós csatornákon. Az eseményeket az interneten a www.mindentudas.hu honlap élőben köz-vetíti. A tudomány iránt érdeklődők a megújult oldalon kérdéseket tehetnek fel az egyes témákhoz kapcsolódóan, de akár vitát is kezdeményezhetnek.

Folytatás a 10. oldalon

Folytatás a 8. oldalról

(Dunamelléki énekfűzetek)

Ismét Hornyák Juliannát idéz-zük: „Egy új énekeskönyvben – szándékunk szerint – helyet kaphatnak a kortársak imádsá-gai, akik ugyanabban a világban élnek, ugyanazok között a tör-ténelmi, társadalmi, gazdasági, szellemi folyamatok között vív-ják a hit harcait, és fogalmazzák meg a maguk kiáltásait és re-ménységét a közreadott imádsá-gokban.”

A füzetek végén található ige-hely- és tárgymutató, valamint a szöveg- és dallamforrások, a szerzők és feldolgozók, versfor-dítók jegyzéke segítséget nyújt az énekek anyagában való eliga-zodáshoz, gyakorlati alkalmazá-sához.

Hálaadással vegyük kezünkbe az új énekgyűjteményt, abban a reményben, hogy a közölt énekek hamarosan gyülekezeteink közös kincsévé válnak, hitünk megerő-södésére, Isten dicsőségére!

Gyűlölték és szerették

Ónodi Szabó Ádám

Gyülekezetünk januári film-klubján a Gorillák a ködben cí-mű, 1988-as, megtörtént történe-tet feldolgozó filmet néztük meg. A főszereplő, az eredetileg fog-lalkozásterápiát tanult nő – Dian Fossey –, egy nagynevű tudós, Dr. Louis Leakey munkásságának ha-tására a hatvanas években Kongó-ba utazott, hogy a kipusztulóban lévő hegyi gorillákat tanulmá-nyozza. Aztán polgárháború, Ruanda, rezervátum szervezé-se, küzdelmes munka 18 éven át, haláláig, közben harc a korrup-t tisztviselőkkel, az orvvadászok-kal és az állatkereskedőkkel – mindenki, hogy megvéddesse gorilláit. Gyűlölték és szerették.

Dian Fossey különleges ember volt. Az első olyan környezetvé-dő, aki azt mondta, hogy elég, ne pusztítsuk tovább a környezetet csak azért, mert a pillanatnyi ér-dekeink úgy kívánják! És, ha ezt valaki nem fogadta el, azzal azon-nal szembefordult. Ne higgyük, hogy azért, mert megtehette, ha-nem, mert meg merte tenni. Bátor volt és rendíthetetlen. A gorillák érdekein kívül vajmi kevés dolog érdekelte. A maga érdeke sem. Aztán 1985-ben egy éjjel – máig tisztázatlan körülmények között – meggyilkolták.

A Michael Apted rendezte film erényeinek egyike, hogy sodró elevenséggel mutatja be Dian el-

Dian Fossey gorillák közt

lentmondásos, nagy feszültségektől izzó, tragikus sorsú alakját. Igen jó John Seale operatőri mun-kája is, az ember ott érzi magát az esőerdőben, Dian Fossey sűrű világában, a gorillák között. De a legfőbb dicséret a főszerepet ját-szó Sigourney Weavert illeti, akit ezért a szerepéért Oscar-díjra je-löltek, és Golden Globe díjat is ka-pott. Az alkotás amúgy öt Oscar jelöléssel dicsekedhet.

Végezetül egy érdekesség. A film annyira meggyőzte Sigour-ney Weavert Dian Fossey igazá-ról, hogy a film elkészítése után a Dian Fossey alapítvány egyik aktivistája lett, jelenleg pedig a szervezet tiszteletbeli elnöke.

Nem kellett küzdenem

Bán Károly

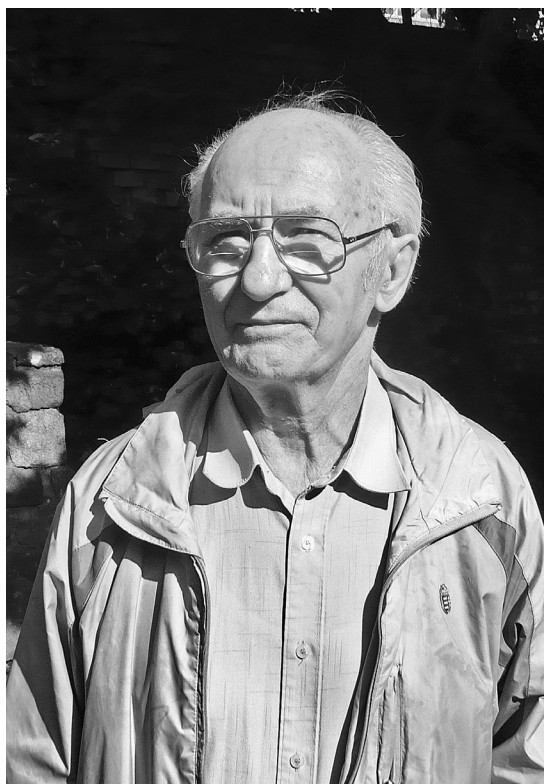
Amikor a Törökőr szerkesztője megkért, hogy foglaljam össze néhány sorban hitéletem alakulását, magamban elcsodálkoztam azon, hogy eddigi életem során miért nem gondoltam át szisztematikusan ezt a rendkívül fontos kérdést. Aztán rájöttem, hogy számomra az istenhit akár a légzés. Az élet nélkülözhetetlen része, mégsem gondolunk rá naponta, hogy lélegeznünk kell, csak akkor figyelünk fel rá, ha valami akadályozza normális menetét. Hála Istennek köznapunk életünkben ilyesmi ritkán adódik.

Gyerekkorom a Balkányi Református Gyülekezetben telt, amely a viharos történelmi események ellenére (világháború, Rákosi éra...) olyan volt, mint egy meleg fészek. Szüleim és közvetlen környezetem istenfélő emberek voltak, akiknek hitben élni volt a természetes, az istentelenség az abnormális emberi tulajdonság. Az ilyen tiszta gyermeklélekre mondta annak idején Jézus: Bizony, mondom néktek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint ezek a gyermekek, nem mentek be a mennyeknek országába.

Ebből az idillikus környezetből kiszakadva jöttek a kísértések, melyeknek egyre nehezebb volt ellenállni (a kamaszkor, ateista környezet). Tanulmányaim során is egyre több olyan kérdés merült fel, amely látszólag ellentétben állt a Biblia tanításával, de ezek alaposabb megfontolása során a kételyből nem egy esetben Isten létezésének bizonyítékát véltem felfedezni, pedig tudom, hogy Is-

ten ilyet nem ad a kezünkbe, mert ha ezt tenné, nem lenne szükségünk a HIT-re.

Utólag Isten féltő szeretetét vélem abban is felfedezni, hogy amikor a tiszta falusi környezetből kiszakadva a bűn fészkeinek tekintett nagyvárosba kerültem,

Bán Károly

elsőként a Gyökössy Endre Nagytiszteletű úr vezette Újpest-Újvárosi Gyülekezettel kerültem kapcsolatba. Ezt követően a Pozsonyi úti, majd a Róna úti Gyülekezetekhez tartoztam, végül Isten újabb gondoskodó szeretetének köszönhetően megismerhettem a Törökőri Gyülekezet életét, és annak részesévé válhattam.

A Bibliaolvasó Kalauz irányítása szerint naponta olvasom a Bibliát, és természetesen naponta imádkozom, ha lehet szobám magányában, de idő hiányában gyakran előfordul, hogy buszon utazva, gondolatban.

Azt mondhatom tehát, bár paradoxonnak hangzik, hogy nekem nem volt részem a hitért való küzdelemben, „megtérésben”. De hát miért ne volna ez a természetes?

Folytatás a 9. oldalról
(Programajánló)

A látogatók innen tananyagot is leölthetnek. Az előadások ingyenesen látogathatók, de a részvétel előzetes regisztrációhoz kötött. A budapesti 10, valamint a debreceni, a miskolci, a pécsi, a soproni, a szegedi és a veszprémi előadásokra a www.mindentudas.hu oldalon a jelentkezhetnek az érdeklődők.

The Cemetery of Reason címmel nyitották meg az Ernst Múzeumban (VI, Nagymező u. 8.) Ed Templeton amerikai festő, fotós, videóművész, grafikus, szobrász és gördeszkás kiállítását. Az Európába nemrég berobbant Ed Templeton nem mindennapi művészetét nehéz lenne bárhova is besorolni. Sikerét fotóinak és akvarell technikával készült festményeinek szinte hangvétele, napjaink fiataljainak a világon mindenütt tapasztalható kiábrándultságát átütő erővel érzékeltető képei és az azokon található szöveges kommentárjai magyarázzák. Nem mindennapi módon installált tárlatai ellentmondanak a megszokott kiállítási gyakorlatnak, igazi különlegességek, egy újszerű látásmód lenyomatai. A kiállítás március 20-ig tart nyitva.

Asztali beszélgetések. Mi a jó és mi a rossz? avagy „ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat a jóval!” Jókai Anna Kossuth-díjas író és Gáncs Péter evangélikus püspök február 10-én, fél héttől beszélget a Petőfi Irodalmi Múzeum (Budapest, V. Károlyi Mihály u. 16.) Asztali beszélgetések című sorozatában. A rendezvény ingyenes!

ALKALMAINK

Hetente

Istentisztelet, vasárnap 10.00
Gyermekestentisztelet, vasárnap 10.00
Énekkari próba, vasárnap 9.00
Bibliaóra, csütörtök 17.00

További alkalmaink

Bibliaiskola
Téma: Apologetika (hitvédelem) II. Világnézetek ütközése
február 10. csütörtök 18.30-20.00
bevezetés: modern és posztmodern
február 24. csütörtök 18.30-20.00
felvilágosult racionalizmus
március 10. csütörtök 18.30-20.00
marxizmus
március 24. csütörtök 18.30-20.00
tudományos materializmus

Házi csoport

február 16. szerda 18.00-19.30
március 2. szerda 18.00-19.30
március 16. szerda 18.00-19.30
március 30. szerda 18.00-19.30

Folytatás a 11. oldalon

Folytatás a 10. oldalról
(Alkalmaink)

Klub (ifjúsági alkalom)

február 12. 10.00-12.00 társas-kör
március 5. 10.00-12.00 filmklub
április 2. 10.00-12.00 társas-kör

Te-TRISZ

február 19. szombat 10.00-16.00
március 19. szombat 10.00-16.00

Filmklub

február 19. szombat 17.00 – 20.00
március 19. szombat 17.00 – 20.00

Lelkészi fogadóórák:

kedd: 16.15 – 18.00
szerda: 9.00 – 11.00
csütörtök: 15.00 – 17.00
További időpontokat telefonon
egyeztethetők.

Lelkipásztor: Balássy András

Telefon: 333-1942
Mobil: 30-638-4719
e-mail: torokor@bpeszak.hu
honlap: www.torokor.hu

IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

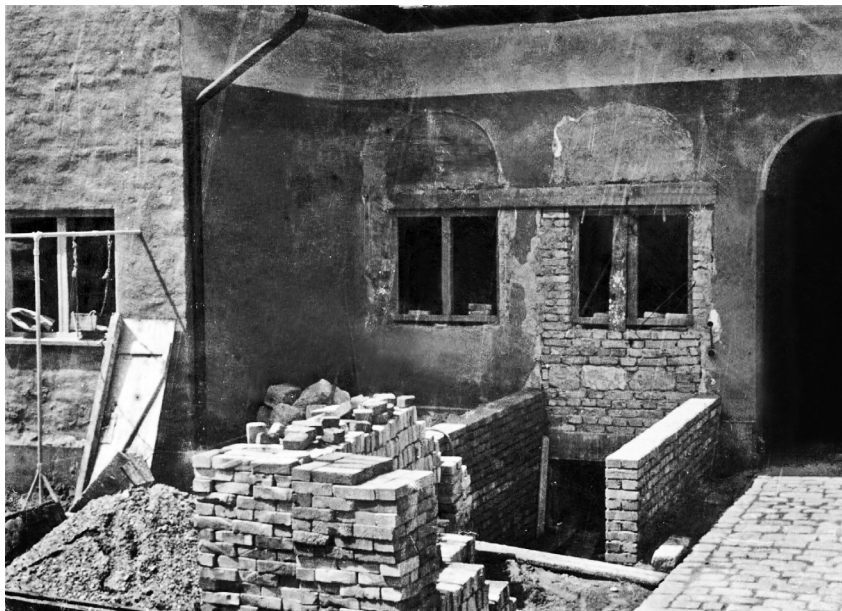
2011. február

A Budapest-Törökőri
Református Egyházközség lapja.
Kiadja a Presbitérium.
Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András
Bán Károly
Dr. Dobos Ágoston
Körber Tivadar
Dr. Nagy Sándor
Dr. Nagy Sándorné
Ónodi Szabó Ádám
Varga Lajos Márton
Veres Árpádné

Az önálló gyülekezet megalakulása II.

A lelkészlakás kialakítása

Balássy András

1951. szeptember 1-től vált önállóvá Törökőr. Ugyanezen a napon vált meg a közösség első önálló helyiségétől, az Utász utcai imateremtől – a kőbányai evangélikusok használatába került át a helyiség. Ebben az évben szeptember 2. esett vasárnapra, tehát ekkor tartották az első istentiszteletet, majd egy hét múlva megválasztották a gyülekezet első presbitériumát valamint gondnokait. Illendő, hogy följegyezzük a nevüket. Gondnokok: Bereczky János, Fehér Lajos. Presbiterek: Derzsy Gergely, Hady Albert, Jánosi Péter, Kalydy Béla, Kiss Lajos, Konta Béni, Kovács László, Losonczy Andor, Miholics Lajos, Ökrös Imre, Pikó Ferenc, Rozs József, Sasvári József, Szász Ferenc, Teleki József, Ujfalvy Dénes, Vajda József, Vasadi Sándor, pótpresbiter: Sütő Nagy Attila.

Az „alapító atyák” egy héttel később, szeptember 16-án tartották első gyűlésüket. Szőke Imre Baross téri lelkipásztor, akit az új egyházközség adminisztrátorául rendelt az egyházi felsőbbség, emelkedett hangú hozzászólásban

emlékezett meg az addig megtett útról. „Isten akarta, hogy legyen gyülekezeti helyiség, legyen gyülekezet” – vallotta. Itt szükséges megemlékeznünk arról is, hogy a leányát elbocsátó anyaggyűlekezettől – pénzben kifejezhetetlen értékű búcsúajándékkul, egy úrvacsorai kelyhet (az addig meglévő, a kőbányai időszakból származó mellé) valamint a gyülekezet azóta is egyetlen kereszttelői edénykészletét kaptuk. Emlékezzünk mindig hálás szívvel: a Baross téri Egyházközség jóval több, mint kedves szomszéd.

Az emelkedett pillanatok után kellemetlen epizódja az első törökőri presbiteri gyűlésnek, hogy Szász Ferenc, az egy hete választott presbiter lemondott tisztségéről. „Lemondó levelében közli, hogy látszatpresbiter nem kíván lenni.” – áll a jegyzőkönyvben. Vajon miféle nem várt feladatot nem tudott vállalni, ami a presbiterséggel jár? Valószínűleg csak az örökévalóságban tudjuk meg, de Fehér Lajos gondnok szavai talán némi fényt vetnek az igazságra: „...ma a presbiterség Isten országának építése és nemzetépítés is.

Folytatás a 12. oldalon

TÖRÖKÖR 11

Folytatás a 11. oldalról

(Az önálló gyülekezet megalakulása II.)

Ehhez ma kettős mértékben szükséges a hit, és aki erre nem érzi alkalmasnak magát, az jobb, ha félreáll.” Ne feledjük az évszámot!

Sokkal szívderítőbb az a bejelentés, amelyet Vasadi Sándor tett: elkészültek az új gyülekezet bélyegzői. A név immár hivatalosan is: „Budapest-Törökőri Református Missziói Egyházközség” Beszámol arról is, hogyan esett a választás a „Törökőri” elnevezésre, hiszen a gyülekezetet korábban sokféleképpen nevezték ugyan, de ez a kifejezés csak ebben az évben bukkan fel. „Ez a név egy történelmi örökséget vállal az egyházközségre, ezzel

fel, hogy június végén ugyanott konfirmációi vizsgát tehessenek, most – immár törökőriként – a Százados úti imateremben tettek ünnepélyes fogadalmat és úrvacsoráztak közösen, hogy végül szeretetvendégség zárja a szép alkalmat.

Igen: csak imaterem. Mert bár sok munkát és pénzt (18000 Ft) fordítottak már az épület rendbehozatalára (nem is beszélve a vételárról), csak a mai templomtér körülbelül kétharmadát kitevő imatermet és egy azóta elbontott melléképületben kialakított lelkészi hivatalt használhatta a gyülekezet. A lakók (hatan, ráadásaként pedig még egy üzletet bérelő cipésmester) továbbra is bent laktak az épületben, és a

közösségként vásárolta meg a házat. Nem csoda, hogy hamarosan elkezdődtek a „tárgyalások”. A mostani templomtér szószék felé eső egyharmadát lakta Renner Sándor (harmadmagával). A KÖZELBIZ (Közületeket Elhelyező Bizottság) elfogadta ugyan, hogy szükséges ezzel a két helyiséggel bővíteni az imatermet, ám csak azzal a feltétellel, ha a kijelölt új lakás átalakítását az egyházközség végzi el. Ez meg is történt, de Rennerék nem akartak költözni. A gyülekezet felkutatott egy újabb, ezúttal megfelelő lakást. Ehhez a cseréhez azonban csak akkor járult volna hozzá a hatóság, ha a család legalább három hónapig lakik az előzőleg kiutalt lakásban – Renneréknek persze eszköz ágá-

ban sem volt ilyen szívességet tenni. A gyülekezet pedig ott állt egy teljesen fölöslegesen megszerzett és átalakított lakással... Nem csoda, hogy Szemenyei Sándor 1951. augusztus 13-án kelt, a VIII. ker. Tanács Végrehajtóbizottsága Lakásügyi Osztályához írt levelében egyenesen így fogalmaz: „...türelmünk fogytán kérjük a karhatalom igénybevétele.” Természetesen nem ették olyan forrón a kását... Meg kellett egyezni, és bár ez október 3-án be is

Pincelejárát alakulóban

állandósítani tudjuk az egyházközség nevét és nem tesszük ki az utcák nevének cserélgetésével állandó változtatásnak. A köztudatba is átment már ez a megjelölés az ugyanezen a területen működő római katolikus egyházközséggel kapcsolatban...”

Ami pedig igazán örvendettette tette ezt a napot: azok a fiatalok, akiket januártól fogva az Utász utcai imateremben Szemenyei Sándor lelképásztor készített

korabeli szabályozás bizony nem könnyítette meg a bérleti jogviszony felmondását. Megfelelő csereingatlant kellett felajánlani nekik – no meg pénzt, hogy beleegyezzenek a kiköltözésbe. A bérleti jog ugyanis csaknem öszszemérhető volt egy ingatlan tulajdonlásával – és akkor még nem esett szó a hivatalos szervek akadékoskodásáról... A gyülekezet viszont nem egy bérház befektetőjeként, hanem otthonra vágó

következett, a kiköltözésre végül decemberben került sor. Csak hetei maradtak a gyülekezetnek, „hogy karácsonyra befogadhassa a nagyobb tömeget”. Rohammunkában ugyan, de sikerült elvégezni ezt az emberpróbáló feladatot, így 1951. december 25-re kialakult a ma is ismerős templomtér. „Az egész helyiség nedves, hideg és iszentszeteleti célra méltatlan volt.” – áll egy feljegyzésben. De mégis: ez volt az igazi „áttörés”.